

Pisassiissutissatut siunnersuut

Kitaani:

Uumassusilerinermi siunnersuineq 2017-imeersoq malillugu Kitaani ataatsimut nannuttassiissutigineqartut 92-iupput.

Kane Basinimut (Kane-p Imartornganut) aamma Avannaata Imartaanut uumassusilerinermi siunnersuineq kingullerpaaq juni 2017-mi tunniunneqarpoq, atortussanngortinneqarlunilu 1. januar 2018-imiit. Kalaallit Nunaata, Canadap aamma Nunavut akornanni Nannut pillugit ataatsimoorussamik Kommissionimi oktober 2017-imi Ottawami ataatsimiinnermi Avannaata Imartaani pisassiissutit Kitaanut Nunavummullu 50%/50 %-mik avinneqassasut nunat taakkua isumaqatigiissutigaat, taamaasilluni pisassiissutit 80/80-mut inissinneqarlutik.

Uumassusilerinermik siunnersuinerit aamma qangali pisarineqartartunit paasisat tunngavigalugit Qaanaami (Kanep Imartornganut) piniartut iluaqutissinniarlugit pisassiissutit qulingiluanut qaffanneqarnissaat Kalaallit Nunaata aalajangerpaa. Taakku tassaapput Kanep Imartorngani uumassusilerisut ataatsimut siunnersuutaannit quliusunit pisut.

Tunu:

Tunumi nanoqatigiinnik misissuinerit annertuut 2014-imi aallartinneqarput aallaqqaataaniillu 2021-mi naammassineqarnissaat pilersaarutaasimagaluarluni, kisianni Covid-19 peqqutigalugu kinguaattoortoqarsimalluni. Pinngortitaleriffimmit uumassusilerisut nalunaarusiaat tamakkiisoq misissuisimanerniit naammassisimavoq. Taassuma saniatigut Pinngortitaleriffiup maannakkut annertunerusumik nalilersorpaa pisassiissutit amerlassusai assigiinngitsut aallaavigalugit nanoqatigiinnut qanoq kinguneqarsinnaanersut. Nanoqatigiit misissorneqarnerat taamaalilluni naammassineqareerpoq, Naalakkersuisoqarfiullu qulaani taaneqartut nalunaarutit Pinngortitaleriffimiit tigusiimalerlugit pisassiissutissanut siunnersuinerimut tunngavigai.

Pisassiissutit atunngitsuukkat 2025-mit pisassiissutinit 2026-mut pisassiissutinit nuunneqarsinnaassapput (carry-over). 2026-ip aallartinnerani pisat naatsorsorneqareerneranni pisassiissutit nuunneqartut nalunaarutigineqarumaarput.

Tunup kjasissortaani nanoqatigiit nutaat immikkoortut pillugit Pinngortitaleriffimmiit 2022-mi ilisimatitsissutigineqarpoq. Nanoqatigiit pineqartut "ikitsunnguupput" taakkulu pisassiinermi ilaatinneqaratik, aammalu nalunaarut atuuttoq tunngavigalugu eqqissisimatitaallutik. Nanoqatigiiaat pillugit saniatigut sukumiinerusumik misissuisoqaqqikkumaarpoq.

Kitaani

Nannunik pisassiissutissanik amerlassusiineq Kitaani paasisat kingullit aallaavigalugit amerlassusiligaapput, tusarniaasitsineq aammalu Inatsisartuni politikikkut UKA2024-mi aalajangersakkat tunuliaqutaralugit.

Kujataani nannuttassat 2025-imi 6-inik ilaneqarput, taakkua allatut ajornartumik toquttariaqakkaniit aaneqarput, taamaasilluni pisassiissutissat Kujataani tamakkerlugit 10-nngortinneqarlutik.

Taamatuttaaq aalajangiisoqarpoq, kommunit ileqqutoqqat malillugit nannunik piniariarfiusartut kajumissaarneqassasut pisassiissutissat ilaat tassunga illuartinneqarnissaat, "kulturikkut pisassiissutitut" taallugit, assersuutigalugu qimusseq atorlugu piniarnermik ingerlataqartuni.

Nanoqatigiiaanut ataasiakkaanut 2026-imut pisassiissutit agguataarnerat ima isikkoqarpoq:

Takussutissiaq 5. 2026-imi nannuttassiissutit nanoqatigiiaanut agguataarneri.

Kane Basin (Kanep Imartornga)	2026
Qaanaaq	9

Katillugit	*9
-------------------	-----------

Nalunaarsugaq *: Pisassiissutini ilaatinneqarpoq allatut ajornartumik nannunik toqutsisariaqarneq.

Avannaata Imartaa	2026
Savissivik	24
Upernavik	44
Uummannaq	5
Ilulissat	
Qeqertarsuaq	7
Qasigiannuguit	
Aasiaat	
Kangaatsiaq	
Sisimiut	
Katillugit	*80

Nalunaarsugaq *: Pisassiissutini ilaatinneqarpoq allatut ajornartumik nannunik toqutsisariaqarneq.

Ikersuaq Davis	2026
Maniitsoq	3
Nuuk	
Paamiut	
Katillugit	*3

Nalunaarsugaq *: Pisassiissutini ilaatinneqarpoq allatut ajornartumik nannunik toqutsisariaqarneq.

Kujataa	2026
Narsaq	10
Qaqortoq	
Nanortalik	
Katillugit	*10

* Pisassiissutini ilaatinneqarpoq allatut ajornartumik nannunik allatut ajornartumik toqutsisariaqarneq.

Tunu

Nalunaarusiamik tunniussisoqarsimavoq qulequtalimmik "Tunumi nanoqatigiinnit pisat
kingunerisinnaasaannik naliliineq" Pinngortitaleriffimmit saqqummersinneqartumi
allaaserineqarsimasut pineqarput. Nalunaarusiami Tunumi piujuartitsiniartumik

nannunniartoqarsinnaanera siullermeerutaasumik siunnersuiffigineqarpoq. Uani siunnersuineri ukiuni qulikkaarit ilisimatuussutsikkut misissuisimanerit aallaavigineqarput. Tunumi nanoqassutsimik misissuinerit 2014-imi ileqqutoqqatut ilisimasat suunerisa misissuiffigineqarnerinik aallarnerneqarput, taamani piniartut Tasiilameersut Ittoqqortoormiineersullu nannut pillugit ilisimasaat, aammalu piniarnerinni silallu pissusiata allanngornerata kingunerisaanik allannguutaasinnaasut pillugit maluginiagaannik paasiniaaffigineqarsimapput. Piniartut aamma ilisimatitsissutigaat qaqugukkut sumilu nannut pillugit ilisimatusarnissaq pitsaanerussanersoq.

Pinngortitaleriffimmiit aqutsinissamut inassuteqaatinik marlunnik tunniussivoq. Periarfissaq siulleg Tunumi ukiumut nannuttassat 66-inut qaffallugit, misissuisoqarani; nungukkiartuutaanngitsumik piniarnerit. Periarfissap tullia ukiumut pisassat 83-mut qaffallugit, akunnattumik misissuisoqartarluni kiisalu "aqutsineq nalimmassarlugu"-mut inissikkaanni nannunniarneq nungusaataanngitsaq pissaaq. Misissuinissamut aningaasaliissutissat inisseqqaartariaqarput, taamaattumik siunnersuutigineqarpoq nannuttassat ukiumut 66-nissaat.

"Aqutsineq nalimmassarlugu" periuseq atoraanni nannunniarnissamut taamaallaat nungukkiartuutaanngitsumut inissiisoqarsinnaavoq nanoqatigiit amerlassusaat ajunngitsutut inissikkaanni. Ilisimatusarnerup takutippagu ikileriartoqartoq imaluunniit pitsaanngitsumik inissimasoqalersoq, ingerlaannartumik pisassiissutit appartinneqassapput nanoqatigiit illersorniarlugit. Qulaani nannuttassiissutissatut periarfissatut taaneqartut attanneqassappata piumasaqaatitaraat angutivissat marluk pisarineqaraangata arnaviaq ataaseq pisarineqarsinnaasarnissaa, taakku peqassutsimut tunngatillugu katillugit nannut 3,5 %-issagaluarpata 83-mut inississappat, kiisalu 2,5% nannuttassat 66-imut inissippata.

Nalunaarusiami Pinngortitaleriffimmiit siunnersuineq tunuliaqutaralugu, pisassiissutini Tunumi allannguuteqarpoq, katillugit nannut 66-it, tamatumuunakkut Kujataanit pisassiissutissanik immikkoortitsisoqarnani.

Tunu	2026
Ittoqqortoormiit	39
Tasiilaq	27
Katillugit	*66

Nalunaarsugaq: Pisassiissutini ilaatinneqarpoq nannunik allatut ajornartumik toqutsisariaqarneq.

Pisassiissutini atunngitsuukkanik nuussineq

Ukiup siuliani pisassiissuteqarfiusumi (2025-mi) pisassiissutini sippuisoqarsimassagaluarpata, aqutsiveqarfimmut pineqartumut pisassiissutini agguuassisoqareernerata kingorna taakku ilanngaatigineqassapput. Tamanna pissaaq pisanik nalunaarutit immersoriikkaat 2025-meersut tamakkerlugit Naalakkersuisoqarfimmi tiguneqareersimalerpata.

"Carry over" - Nannunit pisassiissutit sinneri ukiumi pisassiissuteqarfiusumi 2025-mi pisarinngitsuukkat ukiup tullianut (2026-mut) (amerleriartuutaanngitsumik periuseqarneq malillugu) nuunneqassapput. Ukiumut 2026-mut pisassiiffiusumut naatsorsuinerit naammassillugit suliarineqareeripata, tamanna pillugu Naalakkersuisoqarfik ilisimatitsissummik kommuninut ingerlaannaq nassiussuissaaq.